

Huvudman

Uddevalla kommun
kommunen@uddevalla.se

Beslut

Datum 2026-03-18

Dnr SI 2025:3593

Sida **1 (8)**

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå
Vuxenutbildningen R04 i Uddevalla kommun; nu fråga om uppföljning av
beslut den 24 oktober 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2025 genomfört en tillsyn av den kommunala vuxenutbildningen på gymnasial nivå i Uddevalla kommun som vid aktuell utbildning till största del bedrivs i egen regi av kommunen. Tillsynen är avgränsad till den sammanhållna yrkesutbildningen Yrkesförare – Lastbil.

Skolinspektionen har den 24 oktober 2025 beslutat att förelägga Uddevalla kommun att senast den 23 januari 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utbildningens innehåll, bedömning och betyg samt beslut om arbetsplatsförlagt lärande (apl).

I samband med Skolinspektionens tillsyn uppgav Uddevalla kommun att den sammanhållna yrkesutbildningen Yrkesförare – Lastbil och tillhörande kurser enligt Gy11 anordnades för sista gången med avslut den 19 oktober 2025. Fortsatt ska enbart aktuell utbildning bedrivas enligt Gy25, där alla ämnesplaner är utformade som sammanhållna ämnen med nivåer i stället för kurser. Skolinspektionen har därför förelagt utifrån bestämmelserna i Gy25 som började gälla för utbildning som påbörjats från den 1 juli 2025 inom komvux på gymnasial nivå.

Uddevalla kommun har den 20 januari 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Den 24 februari 2026 har kompletterande uppgifter inkommit efter att Skolinspektionen begärt detta.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Uddevalla kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Utbildningens innehåll

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att undervisningen i kurserna godshantering – vux, och fordonskombinationer – godstransporter inte omfattade hela det centrala innehållet. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att komma till rätta med denna brist.

Huvudmannen har i sin redovisning bland annat uppgett att de numera har hela ämnet Godshantering – truck, nivå 1 i egen regi. Därutöver har en mall tagits fram över vilka delar i ämnet som ska tas upp i undervisningen. Dessa åtgärder ska enligt huvudmannen säkerställa att eleverna kan tillgodogöra sig samtliga delar i det centrala innehållet.

Enligt huvudmannen kan de vid egen regi lättare arbeta med att utveckla och kvalitetssäkra undervisningen så att den innefattar alla de centrala delarna i ämnet samt anpassas så att samtliga elever kan ta till sig innehållet. Huvudmannen uppger att de har inlett ett tätare samarbete med Uddevalla gymnasieskola som har en upparbetad maskin- och fordonspark som är utrustad med olika typer av lastbärare, såsom EU-pall, IBC, långgods samt ställage, vilka de har tillgång till på eftermiddagar och lov.

När det gäller vidtagna åtgärder för att säkerställa att undervisningen i ämnet Fordonskombinationer – godstransporter, nivå 1 ska omfatta hela det centrala innehållet, uppger huvudmannen att de numera har tillgång till en trailer så att eleverna får möjlighet att tillgodogöra sig samtliga moment i det centrala innehållet, inklusive att köra och manövrera olika fordonskombinationer men också möjlighet att koppla på och av till exempel bygelkoppling, vändskiva och pivotkoppling. Huvudmannen har tagit fram en mall över vilka delar i ämnet som ska tas upp i undervisningen för att säkerställa att eleverna kan tillgodogöra sig samtliga delar i det centrala innehållet.

Till redovisningen har huvudmannen även bifogat en planering med både praktiska och teoretiska moment samt foton på bland annat trailerdragare med pivotkoppling, dragfordon med bygelkoppling, olika typer av truckar, pallställage och IBC-behållare.

Rättslig reglering

För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas. (2 kap. 35 § skollagen)

För varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Den ska ge utrymme för läraren och eleverna att själva planera undervisningen.

Av ämnesplanen ska följande framgå:

1. ämnets syfte,
2. den eller de nivåer som ämnet består av,
3. det centrala innehållet för varje nivå,
4. antalet gymnasiepoäng som varje nivå omfattar, och
5. betygskriterierna för ämnet.

(2 kap. 13 § förordning (2011:1108) om vuxenutbildning)

För Gy25 finns ämnesplanen för ämnet Godshantering-truck i Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet Godshantering – truck i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

I ämnets syfte anges bland annat följande. Undervisningen ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att framföra truckar med hänsyn till säkerhet och miljö. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla förmåga att planera och genomföra yrkesmässig godshantering med truckar och tillhörande utrustning.

I det centrala innehållet för ämnet, Nivå 1, 100 poäng (Nivåkod: GODE1000X) anges bland annat följande. Undervisning på nivån ska behandla: hantering av olika typer av gods och mindre lastbärare med olika typer av godshanteringsutrustning i olika miljöer i samband med lagerhantering eller godstransporter.

I betygskriterierna för betyget E anges: Eleven planerar och genomför med viss säkerhet yrkesmässig godshantering med truck och tillhörande utrustning för godshantering i samband med lagerhantering eller godstransporter.

För Gy25 finns ämnesplanen Fordonskombinationer – godstransporter i Skolverkets föreskrifter om ämnesplan för ämnet Fordonskombinationer – godstransporter i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. I ämnet finns enbart en nivå, nivå 1, 200 poäng (Nivåkod: FORO1000X).

Under ämnets syfte anges följande: Undervisningen i ämnet Fordonskombinationer - godstransporter ska ge eleverna förutsättningar att utveckla förmåga att köra och manövrera fordonskombinationer (tredje strecksatsen).

I det centrala innehållet på nivån anges att undervisningen i ämnet ska behandla följande: Olika typer av fordonskombinationer och tillhörande utrustningar samt deras användningsområden för godstransporter.

Körning av fordonskombinationer på ett trafiksäkert, riskmedvetet och miljövänligt sätt i varierande trafikmiljöer, däribland körning av tung lastbil med tungt släp.

I betygskriterierna för betyget E anges: Eleven kör och manövrerar fordonskombinationer i trafik på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt. Eleven planerar och genomför med viss säkerhet godstransporter med fordonskombinationer.

I läroplanen för vuxenutbildningen, 2 Övergripande mål och riktlinjer, avsnitt 2.1 Kunskaper anges att det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev i kommunal vuxenutbildning får stöd och undervisning utifrån sina individuella utbildningsmål, behov och förutsättningar. I den utsträckning som framgår av elevens individuella studieplan ska eleven ges möjlighet att uppnå kraven för en yrkesexamen som innebär att eleven har en av branschen godtagbar nivå av yrkeskunnande för att vara väl förberedd för yrkeslivet.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att följa det tidigare föreläggandet och att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende de påtalade bristerna om utbildningens innehåll. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslutet den 24 oktober 2025 konstaterade Skolinspektionen att det fanns brister i arbetet med bedömning och betygssättning, på så sätt att lärarna vid betygssättning i kurserna godshantering – vux, och fordonskombinationer – godstransporter inte har haft ett fullständigt underlag och att bedömningen därför inte skett utifrån samtliga betygskriterier i respektive kurs samt att lärare inte enbart utgick från de nationella betygskriterierna. Skolinspektionen konstaterade även att samtliga elever inte informerades om gällande betygskriterier.

Bedömning i förhållande till betygskriterierna

Huvudmannen uppger i sin redovisning att från och med augusti 2025, när ny rektor tog över, har ämnenas innehåll diskuterats vid varje veckas

arbetslagsmöten och utifrån detta har ett underlag tagits fram i form av en mall för att synliggöra vad undervisningen ska omfatta i de olika ämnena, vad som ska bedömas samt hur eleverna ska visa sina kunskaper. Rektor har varit ute i verksamheten på lektionsbesök och även sett till att lärare har fått kompetensutbildning i ämnesinnehåll och bedömning vid tre tillfällen under hösten 2025. För att säkerställa att endast de nationella betygskriterierna används i respektive ämne har underlag tagits fram för att synliggöra betygskriterierna.

Information om grunderna för betygssättning

Enligt huvudmannen har samtliga elever nu fått information kring grunderna för betygssättning i de olika ämnena. Exempelvis får eleverna i respektive uppgift veta vilka betygskriterier som gäller. Detta har bland annat gjorts genom att ämnesplaner med centralt innehåll, uppgifter och betygskriterier är uppsatta i klassrummet och finns tillgängliga på elevernas digitala lärplattform.

Rättslig reglering

Bedömning i förhållande till samtliga betygskriterier

I skollagen anges att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med denna lag och andra författningar. (3 kap. 14 § skollagen)

Av 2 kap. 13 § förordning om vuxenutbildning framgår bland annat att för varje ämne ska det finnas en ämnesplan när det gäller kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. Av ämnesplanen ska bland annat betygskriterierna för ämnet framgå.

Av 4 kap. 9 § förordningen om vuxenutbildning framgår att det i 20 kap. 37§ skollagen anges att läraren vid betygssättningen i ett ämne inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. I paragrafen anges också att samtliga kriterier för betyget E ska vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska det finnas betygskriterier för betygen A-E.

Kriterierna för betygen A, C och E ska beskriva typiska kunskaper för respektive betyg. Kriterierna för betyget B innebär att elevens kunskaper sammantaget bedöms vara mellan A och C. Kriterierna för betyget D innebär att elevens kunskaper sammantaget bedöms vara mellan C och E.

I området "Utbildningens innehåll" ovan har Skolinspektionen angett aktuellt syfte/mål och centralt innehåll för ämnet Godshantering – truck, Nivå 1, respektive ämnet Fordonskombinationer – godstransporter,

Nivå 1.

I betygskriterierna för betyget E i ämnet Godshantering – truck, Nivå 1, 100 poäng (Nivåkod: GODE1000X) anges bland annat: Eleven planerar och genomför med viss säkerhet yrkesmässig godshantering med truck och tillhörande utrustning för godshantering i samband med lagerhantering eller godstransporter.

I betygskriterierna för betyget E i ämnet Fordonskombinationer – godstransporter anges bland annat: Eleven kör och manövrerar fordonskombinationer i trafik på ett säkert, riskmedvetet och miljömässigt sätt. Eleven planerar och genomför med viss säkerhet godstransporter med fordonskombinationer.

För Gy25 finns ämnesplanen för ämnet Yrkestrafik – vux i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2024:265) om ämnesplan för ämnet Yrkestrafik – vux i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå.

I det centrala innehållet i ämnet Yrkestrafik – vux, som bara har en nivå; Nivå 1, 200 poäng (Nivåkod: YRKS100VX), uppges bland annat att undervisning ska behandla: Planering av arbete i syfte att förebygga brand och olycksfall samt rutiner för åtgärder vid brand och första hjälpen till skadade vid olycksfall.

I betygskriterierna för betyget E i detta ämne anges bland annat: Eleven arbetar säkert, miljö- och kvalitetsmässigt i enlighet med lagar och andra bestämmelser. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är godtagbart.

Information om grunderna för betygssättning

Av skollagen framgår att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. (3 kap. 15 § skollagen)

Av läroplan för vuxenutbildningen framgår att läraren ska redovisa för eleverna på vilka grunder betygssättningen sker. (Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, avsnitt 2.3 Bedömning och betyg)

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att

1. all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och
2. personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling. (2 kap. 34 a § skollagen)

I läroplanen för vuxenutbildningen anges att rektorn har ansvar för verksamhetens resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att lärare får möjligheter till den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter. (Lvux12, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.4 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit åtgärder för att följa det tidigare föreläggandet och att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav avseende de påtalade bristerna som rör området bedömning och betyg. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om vilka kurser eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplatser fattas av rektor

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att det fanns brister i arbetet med att rektor, i samråd med aktuell arbetsplats, fattar beslut om vilka hela eller delar av kurser som ska förläggas till arbetsplats. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att komma till rätta med denna brist genom att skicka in fattade beslut samt uppgift om när och med vem samråd har skett avseende respektive arbetsplats.

Huvudmannen redogör för i sin redovisning att rektor har tillsammans med lärarna sett över vilka delar i det centrala innehållet i ämnena de kan förvänta sig att eleverna kan tillgodogöra sig på sin apl-plats och skapat ett underlag för beslut efter det som korrigeras utifrån aktuell arbetsplats så att de får med sig hela det centrala innehållet. Vidare framgår av huvudmannens redovisning att läraren, via ett digitalt lärverktyg, kan säkerställa att alla delar har genomförts.

Huvudmannen har i sin första redovisning bifogat ett exempelbeslut där det framgår vilka kurser eller delar av kurser som förläggs till arbetsplatser. I exempelbeslutet framgår vilka delar av centralt innehåll som enbart ska förläggas till arbetsplats och vilka delar som kan ges både på skolan och på arbetsplatserna. Huvudmannen har inkommit med ett kompletterande svar efter att Skolinspektionen efterfrågat fattade beslut på elevnivå. Huvudmannen uppger att det bifogade exempelbeslutet togs enligt tidigare rutin och var då ett allmänt beslut om apl för hela elevgruppen. Sedan den 16 februari 2026 har de ändrat rutinen och alla apl-beslut är numera en bilaga till apl-kontraktet, och apl-beslut samt apl-kontrakt kommer att

signeras som ett enda dokument. Det innebär att alla beslut om apl kommer att tas på individnivå, inför elevens apl.

Vidare redogör huvudmannen för att samråd med apl-platser sker genom en inledande kartläggning av arbetsuppgifter och moment som är möjliga att göra på apl-platsen. Detta gör lärare i samråd med handledare eller annan kontaktperson på företaget och leder därefter till att beslut om apl upprättas och signeras av rektorn i varje enskilt fall.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de besluten och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 26 § förordning om vuxenutbildning framgår att med arbetsplatsförlagt lärande avses lärande i en utbildning som genomförs på en eller flera arbetsplatser utanför skolan.

Av 2 kap. 27 § förordning om vuxenutbildning framgår att huvudmannen ansvarar för att skaffa platser för arbetsplatsförlagt lärande och att lärandet uppfyller de krav som ställs på utbildningen.

När det gäller sammanhållna yrkesutbildningar beslutar rektorn vilka nivåer i ämnen eller delar av sådana nivåer som ska genomföras som arbetsplatsförlagt lärande.

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av ovan redovisade omständigheter bedömer Skolinspektionen att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder samt planerat åtgärder för att avhjälpa påtalade brister som avser arbetet och utformning av beslut om apl. Ärendet ska därför avslutas i denna del. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen säkerställer att de planerade åtgärderna genomförs från och med nästa apl-period.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Henrik Gustavsson

Föredragande
Signerat av: Henrik Gustavsson